

Χάγη, 10 Ιουλίου 2014

Κύριον José Manuel Barroso

Πρόεδρο

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

B - 1049 Βρυξέλλες

Θέμα: Οι σοβαρές απειλές προς τα παραλιακά τοπία στην Ελλάδα από ένα σχέδιο νόμου που συζητείται από το Ελληνικό Κοινοβούλιο

Αγαπητέ Πρόεδρε Barroso,

Εκ μέρους της Europa Nostra, της πανευρωπαϊκής ομοσπονδίας ΜΚΟ που ασχολούνται με τη διαφύλαξη της ευρωπαϊκής πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, θα ήθελα με την παρούσα επιστολή να επιστήσω την προσοχή σας προσωπικά στο σχέδιο νόμου που υποβλήθηκε πρόσφατα στη Βουλή των Ελλήνων, με τίτλο: «Οριοθέτηση, διαχείριση και προστασία αιγιαλού και παραλίας». Η Europa Nostra και οι ελληνικές οργανώσεις μέλη μας, με επικεφαλής την Ελληνική Εταιρεία, εθνικό εκπρόσωπο της χώρας, επιθυμεί να μεταφέρω σε σας και –με τη μεσολάβησή σας– σε ολόκληρη την ομάδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, την έντονη ανησυχία μας σχετικά με ορισμένες διατάξεις του σχεδίου νόμου οι οποίες, εάν εγκριθούν και υλοποιηθούν, θα θέσουν σε σοβαρή απειλή το ανεκτίμητο περιβάλλον και την πολιτιστική κληρονομιά της ελληνικής ακτογραμμής.

Όπως γνωρίζετε, η Europa Nostra υποστηρίζει κάθε προσπάθεια για την επίτευξη «έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς» ανάπτυξης στην Ευρώπη. Πιστεύουμε όμως ότι η οικονομική ανάπτυξη δεν μπορεί να είναι ούτε υγιής ούτε βιώσιμη χωρίς την ανάλογη διασφάλιση και βελτίωση του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Γι' αυτό τον λόγο, η Europa Nostra χαιρέτισε και ενστερνίζεται πλήρως τα ιστορικά συμπεράσματα που εξέδωσε στις 20 Μαΐου το Συμβούλιο Υπουργών της ΕΕ στο πλαίσιο της Ελληνικής Προεδρίας της ΕΕ, για την «πολιτιστική κληρονομιά ως στρατηγικό πόρο μιας βιώσιμης Ευρώπης».¹

Έχουμε επίσης συνεισφέρει –μαζί με άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς– στην εξαιρετικά σημαντική Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στην πολιτιστική κληρονομιά, ανακοίνωση την οποία αναμένεται να υιοθετήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή την ερχόμενη εβδομάδα, με πρωτοβουλία της Ανδρούλλας Βασιλείου, Επιτρόπου Εκπαίδευσης, Πολιτισμού, Πολυγλωσσίας και Νεολαίας. Τέλος, είμαστε ιδιαίτερα ικανοποιημένοι που η πρόσφατη Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την τόνωση της ανάπτυξης και τη δημιουργία

¹ Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την πολιτιστική κληρονομιά ως στρατηγικό πόρο για μια βιώσιμη Ευρώπη, Βρυξέλλες, 20 Μαΐου 2014
http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/142705.pdf

θέσεων εργασίας στον παράκτιο και θαλάσσιο τουρισμό τονίζει ότι η ορθή προστασία και διαχείριση των πολιτιστικών και φυσικών πόρων αποτελούν προϋπόθεση της βιώσιμης ανάπτυξης του τουρισμού στις παράκτιες και θαλάσσιες περιοχές της Ευρώπης.²

Όπως γνωρίζετε, έχουμε επίσης συμμετάσχει ενεργά στην πρωτοβουλία για μια «Νέα αφήγηση για την Ευρώπη» που εγκαινιάστηκε υπό την ηγεσία σας και με δυναμική προσωπική σας συμμετοχή. Το κείμενο της «Νέας αφήγησης για την Ευρώπη» υπογραμμίζει την αναγκαιότητα η Ευρώπη να προωθήσει τη βιωσιμότητα, όχι μόνο στην ευρωπαϊκή αλλά και στην παγκόσμια σκηνή.

Υπό το φως των παραπάνω, θέλουμε να προτρέψουμε εσάς –και με τη μεσολάβησή σας– και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ασκήσετε τη σημαντική επιρροή σας ώστε να εξασφαλίσετε την προώθηση ενός βιώσιμου μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης στην Ελλάδα, και ιδιαίτερα του τουρισμού, και όχι μιας ανάπτυξης με βραχυπρόθεσμα οικονομικά οφέλη που να αντιβαίνει στις αρχές και τις πολιτικές που προωθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πρέπει να γνωρίζετε ότι η Ελληνική κυβέρνηση σήμερα υποστηρίζει ότι το σχέδιο νόμου για την ακτογραμμή προωθείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην απάντησή του σε ερώτηση του Έλληνα Ευρωβουλευτή κ. Χουντή με ημερομηνία 20 Μαΐου, ο Επίτροπος Kallas εμφανίζεται πράγματι να επιβεβαιώνει τη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι η Ελλάδα έχει υποχρέωση να θεσπίσει καινούργια νομοθεσία για την ακτογραμμή της με στόχο την ενθάρρυνση των στρατηγικών επενδύσεων και ιδιωτικοποιήσεων. Ο Επίτροπος Kallas, ωστόσο, δεν αναφέρει τις άλλες βασικές και αναμφισβήτητες υποχρεώσεις της Ελλάδας, δηλαδή να προστατεύει τις περιοχές του δικτύου Natura 2000, να προστατεύει τους αρχαιολογικούς χώρους και την πολιτιστική κληρονομιά της και να ακολουθεί μια στρατηγική βιώσιμης ανάπτυξης με τον ανάλογο σεβασμό για όλες τις σχετικές πολιτικές της ΕΕ. Ελπίζουμε πραγματικά ότι στο μέλλον η ενασχόληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την Ελλάδα θα αποσκοπεί στην εξασφάλιση μιας πιο ολοκληρωμένης προσέγγισης στην επίτευξη πολλών διαφορετικών αλλά συμπληρωματικών πολιτικών σκοπών και στόχων. Συγκεκριμένα, θέλουμε να εκφράσουμε την ιδιαίτερη ανησυχία μας αναφορικά με τις ακόλουθες διατάξεις του σχεδίου νόμου που υπεβλήθη στο Ελληνικό Κοινοβούλιο:

1. Τη δυνατότητα νομιμοποίησης από τους επιχειρηματίες των υφιστάμενων παράνομων κατασκευών στον αιγιαλό και την ακτή.
2. Την κατάργηση όλων των περιορισμών για τη παραχώρηση του αιγιαλού για ιδιωτική εμπορική χρήση.
3. Τον αποκλεισμό από οποιαδήποτε μέτρο προστασίας των οχθών πολλών μεγάλων λιμνών και ποταμών, τα οποία αποτελούν πολύτιμο οικολογικό πόρο.

² Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, και την Επιτροπή των Περιφερειών, *Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την τόνωση της ανάπτυξης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στον παράκτιο και θαλάσσιο τουρισμό*, Βρυξέλλες, 20 Φεβρουαρίου 2014
http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/coastal_tourism/documents/com_2014_86_en.pdf

4. Την καταφανή αμέλεια μιας ολόκληρης σειράς διατάξεων της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας που επιμένουν στην προστασία της παράκτιας ζώνης (π.χ. Πρωτόκολλο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της Παράκτιας Ζώνης).
5. Την έλλειψη αναφοράς στους ευρωπαϊκούς κανονισμούς και την εθνική νομοθεσία για την προστασία της βιοποικιλότητας και τη διαφύλαξη των προστατευόμενων περιοχών (όπως οι περιοχές του Natura 2000).
6. Την ενθάρρυνση των μόνιμων κατασκευών στην ακτογραμμή από ιδιώτες για επιχειρηματικούς σκοπούς.

Με δεδομένη την επιρροή της θέσης σας ως Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και την αποδεδειγμένη ισχυρή αφοσίωσή σας στην προώθηση του πολιτισμού, της κληρονομιάς και του περιβάλλοντος της Ευρώπης, σας καλούμε να μεσολαβήσετε στην Ελληνική κυβέρνηση ώστε να γίνουν οι απαραίτητες τροποποιήσεις στο σχέδιο νόμου που βρίσκεται αυτή τη στιγμή υπό συζήτηση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, με στόχο την εξασφάλιση πλήρους σεβασμού σε ένα ευρύ φάσμα σχετικών πολιτικών και κανονισμών της ΕΕ. Πιστεύουμε ότι ο προτεινόμενος νόμος πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στη διασφάλιση της πρέπουσας προστασίας της ακτογραμμής στα ελληνικά νησιά, που συνιστούν βασικό πόρο για μια βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη στην Ελλάδα. Αυτό θα αντιπροσώπευε σημαντικότατο όφελος για την οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική ανάπτυξη της Ελλάδας, καθώς και ένα αξιοθαύμαστο επίτευγμα για σας ως Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για την επείγουσα προσοχή που θα ήσασταν διατεθειμένος να δώσετε στις ανησυχίες της ευρωπαϊκής κοινωνίας των πολιτών που είναι αφοσιωμένη στην προστασία της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς για τις μελλοντικές γενιές, και παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία θα θέλατε να σας παράσχουμε.

Με εκτίμηση,

[υπογραφές]

Denis de Kergorlay

Κώστας Καρράς

Εκτελεστικός Πρόεδρος

Αντιπρόεδρος

Αντίγραφα:

Μαρία Δαμανάκη, Επίτροπος Θαλασσίων Υποθέσεων και Αλιείας

Conie Hedegaard, Επίτροπος Δράσης για το Κλίμα

Siim Kallas, Επίτροπος Οικονομικών και Νομισματικών Υποθέσεων

Janez Potocnik, Επίτροπος για το Περιβάλλον

Ανδρούλλα Βασιλείου, Ευρωπαϊά Επίτροπος Εκπαίδευσης, Πολιτισμού, Πολυγλωσσίας και Νεολαίας